

Nr 139.

Ankom till riksdagens kansli den 14 maj 1920 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utvidgning av folkskoleseminariets i Stockholm lokaler m. m.
(2:a avd.)

I den till riksdagen den 7 januari 1920 avlåtna statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln, punkt 195, föreslagit riksdagen att, i avbidan på propositionen angående utvidgning av folkskoleseminariets i Stockholm lokaler m. m., beräkna för ändamålet på extra stat för år 1921 ett reservationsanslag av 320,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 5 mars 1920 dagtecknad, till statsutskottet hänvisad proposition, nr 186, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit riksdagen att till utförande i huvudsaklig överensstämmelse med av arkitekten Axel Lindegren upprättade ritningar av tillbyggnads- och inredningsarbeten för folkskoleseminariet i Stockholm ävensom till förbättrade värmeanordningar m. m. i rektorsbostaden vid nämnda seminarium anvisa på extra stat för år 1921 ett reservationsanslag av 320,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till åberopande statsrådsprotokollet.

Kungl. Maj:ts förevarande framställning avser dels tillbyggnads- och inredningsarbeten för ifrågavarande folkskoleseminarium dels ock förbättrade värmeanordningar i rektorsbostaden.

I sistnämnda hänseende har utskottet ej funnit anledning till erinran.

Vad angår den förra delen av Kungl. Maj:ts förslag, vill utskottet framhålla att det är företrädesvis två omständigheter, som vid ifrågasvarande seminarium gjort behovet av lokalutvidgning särskilt kännbart. Den ena är, att seminariet utvidgats med en särskild ettårig seminariekurs för studenter, den andra, att vid seminariet är förlagd en provårskurs för blivande seminarie- och läroverkslärare, vilken på grund av beslut av 1916 års riksdag numera erhållit väsentligt vidgad omfattning och syftning. Båda de nu berörda omständigheterna hava medfört behov av en betydligt större övningsskola än som anses behöfelig vid ett vanligt enkelseminarium. För en utvidgning av övningsskolan erfordras åtskilliga nya lärorum, varjämte lärorum behöves för studentkursen. Dessutom är den naturvetenskapliga avdelningen i behov av utvidgning, ett mindre utrymme behöves för undervisningen i träslöjd för övningsskolans gossar, och behovet av frukosttrum samt omklädningsrum för gymnastiken har ansetts böra bättre tillgodoses. Slutligen erfordras, då särskilt kollegierum saknas och elevernas biblioteks- och läsrum nu måste användas jämväl för nämnda behov, genom omrangering av befintliga utrymmen ett ordentligt kollegierum.

I ett år 1912 utarbetat förslag hade man tänkt sig, att lokalutvidgningen skulle vinnas genom inredande av vindsutrymmena till rum för övningsskolan.

I utlåtande den 4 september 1917 har emellertid folkskoleöverstyrelsen anført att den riktigaste lösningen av frågan vore att till vindsvåningen förlägga specialrum, i vilka de enskilda eleverna blott jämförelsevis ringa tid uppehölle sig, och i de rum, som härigenom frigjordes, inrymma de nya övningsskolavdelningarna. Enligt denna grundsats var det förslag utarbetat, som framlagts av seminariets dåvarande rektor och som i princip biträtts av seminariets lärarkollegium. Frukost- och omklädningsrummen skulle enligt rektors förslag erhållas genom avbalkning och inredning av befintliga utrymmen i bottenvåningen, och ett lämpligt kollegierum skulle vinnas genom förflyttning av biblioteks- och läsrum till två därbredvid belägna rum.

Ett av dåvarande överintendentsämbetet sedermera upprättat förslag upptog emellertid en tillbyggnad till gymnastikflygeln på den obebyggda delen av skolans tomt mellan Maria Högbergsgata och skolgården samt därjämte inredning av vissa lokaler å den nuvarande byggnadens vind.

Folkskolöverstyrelsen tillstyrkte bifall till förslaget, varvid överstyrelsen dock förklarade sig icke kunna underlåta att såsom sin mening

framhålla, att byggnadskostnaden vid den nu föreslagna anordningen torde bli högre, än om vindsutrymmet helt och hållet tagits i anspråk, utan att tillbyggnad ägt rum.

Utskottet har vid ärendets prövning ej funnit sig övertygat, att det föreliggande förslaget, i vad det avser tillbyggnadsarbeten till ifrågasvarande seminarium, erbjuder sådana företräden framför det av folkskolöverstyrelsen ursprungligen förordade, att utskottet anser sig kunna tillstyrka detsamma. Efter det ledamöter av utskottet genom besök å platsen inhämtat, att ett ändamålsenligare utnyttjande av nuvarande byggnad i enlighet med folkskolöverstyrelsens förslag av år 1917 väl låter sig genomföra och seminariets rektor förklarat sig icke hava några betänkligheter däremot, har utskottet goda skäl att förorda detsamma, helst ävenledes en besparing härigenom vinnes. I sistnämnda hänseende har utskottet genom hänvändelse till arkitekten Axel Lindgren inhämtat, att de inredningsarbeten, som påkallas enligt senast berörda förslag, skulle medföra i förhållande till förslaget om tillbyggnad av seminarielokalen en kostnadsminskning, vilket uppskattats till omkring 30,000 kronor. Vidare har utskottet funnit en i kostnadsberäkningen upptagen post till oförutsedda utgifter å 27,400 väl högt beräknad; en nedsättning å denna post med 10,000 kronor anser utskottet väl kunna försvaras. Det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet skulle följaktligen böra minskas med 40,000 kronor till 280,000 kronor.

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till ombyggnads- och inredningsarbeten för folkskoleseminariet i Stockholm ävensom till förbättrade värmeanordningar m. m. i rektorsbo-staden vid nämnda seminarium anvisa på extra stat för år 1921 ett reservationsanslag av 280,000 kronor.

Stockholm den 14 maj 1920.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: Se under utlåtande nr 138.